

**Software is like sex — it's better when it's free**

**— Linus Torvalds —**

# Free and Open Source Software

czyli

o rozwoju wolnego oprogramowania

**Ryszard Tanaś**

<http://zon8.physd.amu.edu.pl/~tanas>

**13 maja 2004**

# Spis treści

<b>1</b>	<b>Prehistoria — początki Uniksa</b>	<b>6</b>
<b>2</b>	<b>Manifest GNU</b>	<b>8</b>
<b>3</b>	<b>Kategorie oprogramowania</b>	<b>12</b>
<b>4</b>	<b>Licencja GPL</b>	<b>15</b>
<b>5</b>	<b>Linux</b>	<b>16</b>
<b>6</b>	<b>Open source — oprogramowanie otwarte</b>	<b>17</b>
<b>7</b>	<b>Najbardziej znane programy FOSS</b>	<b>19</b>

<b>8</b>	<b>Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”</b>	<b>21</b>
<b>9</b>	<b>Tworzenie oprogramowania — model „bazarowy”</b>	<b>22</b>
<b>10</b>	<b>Czym więc jest FOSS?</b>	<b>23</b>
<b>11</b>	<b>Zalety FOSS</b>	<b>24</b>
<b>12</b>	<b>Wady FOSS</b>	<b>25</b>
<b>13</b>	<b>Częste zarzuty choć niekoniecznie prawdziwe</b>	<b>26</b>
<b>14</b>	<b>Kto pisze FOSS?</b>	<b>26</b>



# 1 Prehistoria — początki Uniksa

- 1969, **Ken Thompson**, AT&T Bell Labs, „niewielki ale wydajny system operacyjny z przejrzystym interfejsem usługowym”
- 1969, powstaje **ARPANET**
- 1977, Berkeley, pierwsza wersja **BSD**
- 1980, implementacja TCP/IP, wybór padł na Berkley Unix bo **kod źródłowy systemu był dostępny i niezastrzeżony**
- później Unix staje się produktem komercyjnym i jego źródła przestają być dostępne

# 1 Prehistoria — początki Uniksa

- 1969, **Ken Thompson**, AT&T Bell Labs, „niewielki ale wydajny system operacyjny z przejrzystym interfejsem usługowym”
- 1969, powstaje **ARPANET**
- 1977, Berkeley, pierwsza wersja **BSD**
- 1980, implementacja TCP/IP, wybór padł na Berkley Unix bo **kod źródłowy systemu był dostępny i niezastrzeżony**
- później Unix staje się produktem komercyjnym i jego źródła przestają być dostępne

# 1 Prehistoria — początki Uniksa

- 1969, Ken Thompson, AT&T Bell Labs, „niewielki ale wydajny system operacyjny z przejrzystym interfejsem usługowym”
- 1969, powstaje ARPANET
- 1977, Berkeley, pierwsza wersja BSD
- 1980, implementacja TCP/IP, wybór padł na Berkley Unix bo kod źródłowy systemu był dostępny i niezastrzeżony
- później Unix staje się produktem komercyjnym i jego źródła przestają być dostępne



# 1 Prehistoria — początki Uniksa

- 1969, Ken Thompson, AT&T Bell Labs, „niewielki ale wydajny system operacyjny z przejrzystym interfejsem usługowym”
- 1969, powstaje ARPANET
- 1977, Berkeley, pierwsza wersja BSD
- 1980, implementacja TCP/IP, wybór padł na Berkley Unix bo kod źródłowy systemu był dostępny i niezastrzeżony
- później Unix staje się produktem komercyjnym i jego źródła przestają być dostępne

# 1 Prehistoria — początki Uniksa

- 1969, Ken Thompson, AT&T Bell Labs, „niewielki ale wydajny system operacyjny z przejrzystym interfejsem usługowym”
- 1969, powstaje ARPANET
- 1977, Berkeley, pierwsza wersja BSD
- 1980, implementacja TCP/IP, wybór padł na Berkley Unix bo kod źródłowy systemu był dostępny i niezastrzeżony
- później Unix staje się produktem komercyjnym i jego źródła przestają być dostępne



Richard M. Stallman  
ogłasza w 1985 r.  
**Manifest GNU**  
i zakłada  
Free Software  
Foundation

## 2 Manifest GNU

GNU Operating System - Free Software Foundation



**Free as in Freedom**

Welcome to the GNU Project web server,  
<http://www.gnu.org>. The GNU Project was launched in  
1984 to develop a complete UNIX style operating  
system which is free software: the GNU system.  
(GNU is a recursive acronym for **GNU's Not UNIX**; it is  
pronounced "guh-noo".) Variants of the GNU

operating system, which use the kernel **Linux**, are now widely used; though these systems are often referred to as **Linux**, they are more accurately called **GNU/Linux** systems.

# Czym jest Wolne Oprogramowanie?

Wolne oprogramowanie to kwestia wolności, nie ceny. By zrozumieć tę koncepcję, powinniśmy myśleć o wolności słowa, a nie darmowym piwie (angielskie *free* znaczy najczęściej *wolny, swobodny*, ale może też oznaczać *darmowy*).

# Czym jest Wolne Oprogramowanie?

**Wolne oprogramowanie** to kwestia wolności, nie ceny. By zrozumieć tę koncepcję, powinniśmy myśleć o **wolności słowa**, a nie **darmowym piwie** (angielskie **free** znaczy najczęściej **wolny, swobodny**, ale może też oznaczać **darmowy**).

**Wolne oprogramowanie** odnosi się do prawa użytkowników do swobodnego uruchamiania, kopiowania, rozpowszechniania, analizowania, zmian i ulepszania programów.

# Czym jest Wolne Oprogramowanie?

Wolne oprogramowanie to kwestia wolności, nie ceny. By zrozumieć tę koncepcję, powinniśmy myśleć o wolności słowa, a nie darmowym piwie (angielskie *free* znaczy najczęściej *wolny, swobodny*, ale może też oznaczać *darmowy*).

Wolne oprogramowanie odnosi się do prawa użytkowników do swobodnego uruchamiania, kopiowania, rozpowszechniania, analizowania, zmian i ulepszania programów.

Dokładniej, mówimy o czterech rodzajach wolności użytkowników programu:



- wolność uruchamiania programu, w dowolnym celu (wolność 0),
- wolność analizowania, jak program działa, i dostosowywania go do swoich potrzeb (wolność 1). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.
- wolność rozpowszechniania kopii, byście mogli pomóc sąsiadom (wolność 2)
- wolność udoskonalania programu i publicznego rozpowszechniania własnych ulepszeń, dzięki czemu może z nich skorzystać cała społeczność (wolność 3). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.

- wolność uruchamiania programu, w dowolnym celu (wolność 0),
- wolność analizowania, jak program działa, i dostosowywania go do swoich potrzeb (wolność 1). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.
- wolność rozpowszechniania kopii, byście mogli pomóc sąsiadom (wolność 2)
- wolność udoskonalania programu i publicznego rozpowszechniania własnych ulepszeń, dzięki czemu może z nich skorzystać cała społeczność (wolność 3). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.

- wolność uruchamiania programu, w dowolnym celu (wolność 0),
- wolność analizowania, jak program działa, i dostosowywania go do swoich potrzeb (wolność 1). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.
- wolność rozpowszechniania kopii, byście mogli pomóc sąsiadom (wolność 2)
- wolność udoskonalania programu i publicznego rozpowszechniania własnych ulepszeń, dzięki czemu może z nich skorzystać cała społeczność (wolność 3). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.

- wolność uruchamiania programu, w dowolnym celu (wolność 0),
- wolność analizowania, jak program działa, i dostosowywania go do swoich potrzeb (wolność 1). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.
- wolność rozpowszechniania kopii, byście mogli pomóc sąsiadom (wolność 2)
- wolność udoskonalania programu i publicznego rozpowszechniania własnych ulepszeń, dzięki czemu może z nich skorzystać cała społeczność (wolność 3). Warunkiem koniecznym jest tu dostęp do kodu źródłowego.

### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)

### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)

### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)

### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)



### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)

### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)

### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)

### 3 Kategorie oprogramowania

- Wolne oprogramowanie (**free software**)
- Oprogramowanie z udostępnionym kodem źródłowym (**open source**)
- Oprogramowanie będące dobrem publicznym (**public domain**)
- Oprogramowanie objęte **copyleft**
- Wolne oprogramowanie nie objęte copyleft
- Oprogramowanie objęte **GPL**
- Oprogramowanie **GNU**
- Oprogramowanie półwolne (**semi-free software**)

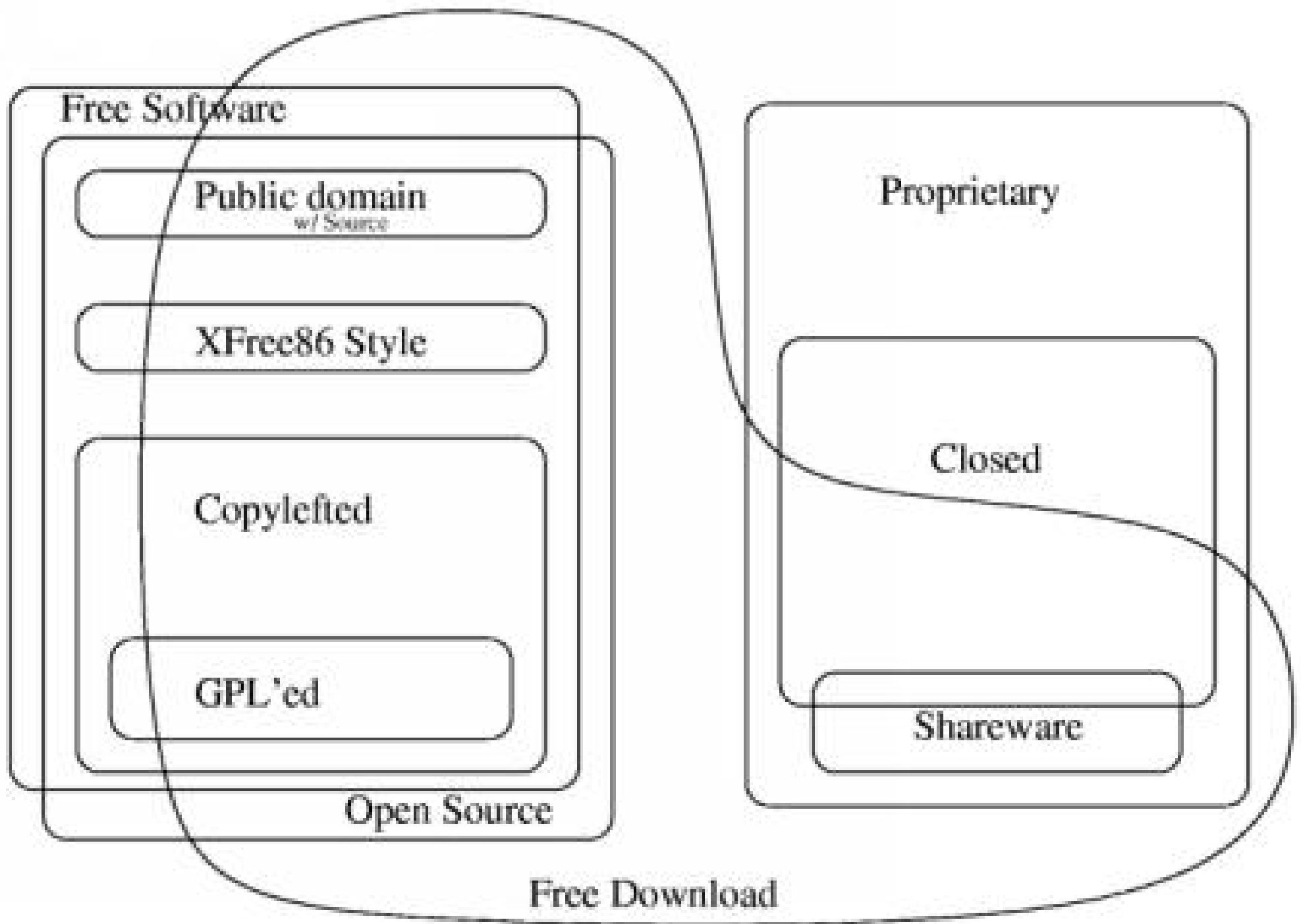
- Oprogramowanie prawnie zastrzeżone (proprietary software)
- Freeware
- Shareware
- Oprogramowanie komercyjne (commercial software)

- Oprogramowanie prawnie zastrzeżone (proprietary software)
- Freeware
- Shareware
- Oprogramowanie komercyjne (commercial software)

- Oprogramowanie prawnie zastrzeżone (proprietary software)
- Freeware
- Shareware
- Oprogramowanie komercyjne (commercial software)

- Oprogramowanie prawnie zastrzeżone (proprietary software)
- Freeware
- Shareware
- Oprogramowanie komercyjne (commercial software)





## 4 Licencja GPL

Licencja **GPL** (General Public License) jest najczęściej stosowaną licencją otwartego oprogramowania.

Licencja GPL wymaga aby każdy program zawierający części objęte tą licencją sam był w całości rozprowadzany zgodnie z jej zasadami.

## 4 Licencja GPL

Licencja **GPL** (General Public License) jest najczęściej stosowaną licencją otwartego oprogramowania.

Licencja **GPL** wymaga aby każdy program zawierający części objęte tą licencją sam był w całości rozprowadzany zgodnie z jej zasadami.

Istnieją mniej restrykcyjne licencje oprogramowania otwartego, takie jak: Licencja **MIT** lub **X Consortium**, licencja **BSD**, licencja **Artistic** czy **Mozilla Public License**.

## 5 Linux

W 1991 r. **Linus Torvalds**, student Uniwersytetu w Helsinkach, korzystając z systemu **Minix** jako wzorca, stworzył jądro systemu operacyjnego **Linux** (nazwa pochodzi od **Linux Is Not Unix**).

## 5 Linux

W 1991 r. **Linus Torvalds**, student Uniwersytetu w Helsinkach, korzystając z systemu **Minix** jako wzorca, stworzył jądro systemu operacyjnego **Linux** (nazwa pochodzi od **Linux Is Not Unix**).

**Tego właśnie brakowało w systemie GNU!**

## 5 Linux

W 1991 r. **Linus Torvalds**, student Uniwersytetu w Helsinkach, korzystając z systemu **Minix** jako wzorca, stworzył jądro systemu operacyjnego **Linux** (nazwa pochodzi od **Linux Is Not Unix**).

**Tego właśnie brakowało w systemie GNU!**

Połączenie jądra Linuksa z istniejącymi aplikacjami GNU dało system **GNU/Linux** i zapoczątkowało jego burzliwy rozwój, który stał się symbolem i fenomenem **wolnego oprogramowania**.

## 5 Linux

W 1991 r. **Linus Torvalds**, student Uniwersytetu w Helsinkach, korzystając z systemu **Minix** jako wzorca, stworzył jądro systemu operacyjnego **Linux** (nazwa pochodzi od **Linux Is Not UniX**).

**Tego właśnie brakowało w systemie GNU!**

Połączenie jądra Linuksa z istniejącymi aplikacjami GNU dało system **GNU/Linux** i zapoczątkowało jego burzliwy rozwój, który stał się symbolem i fenomenem **wolnego oprogramowania**.

Do rozwoju tego przyczyniła się **eksplozja internetu** w latach 1993-1994.

## 6 Open source — oprogramowanie otwarte



Eric S. Raymond  
tworzy w 1998 r.  
Open Source Initiative  
autor  
The Cathedral and the  
Bazaar

Bardziej pragmatyczne podejście do problemu wolnego oprogramowania. Obecnie mówi się o **Free and Open Source Software (FOSS)**.



# Istotne momenty w rozwoju FOSS

- 1994, powstaje Red Hat
- 1996, startuje projekt KDE
- 1997, startuje projekt GNOME
- 1998, powstaje Open Source Initiative
- 1998, Netscape udostępnia źródła przeglądarki Netscape Navigator
- 2000, Sun uwalnia źródła Star Office
- 2002, pojawia się wersja 1.0 przeglądarki Mozilla

# Istotne momenty w rozwoju FOSS

- 1994, powstaje Red Hat
- 1996, startuje projekt KDE
- 1997, startuje projekt GNOME
- 1998, powstaje Open Source Initiative
- 1998, Netscape udostępnia źródła przeglądarki Netscape Navigator
- 2000, Sun uwalnia źródła Star Office
- 2002, pojawia się wersja 1.0 przeglądarki Mozilla

# Istotne momenty w rozwoju FOSS

- 1994, powstaje Red Hat
- 1996, startuje projekt KDE
- 1997, startuje projekt GNOME
- 1998, powstaje Open Source Initiative
- 1998, Netscape udostępnia źródła przeglądarki Netscape Navigator
- 2000, Sun uwalnia źródła Star Office
- 2002, pojawia się wersja 1.0 przeglądarki Mozilla

# Istotne momenty w rozwoju FOSS

- 1994, powstaje Red Hat
- 1996, startuje projekt KDE
- 1997, startuje projekt GNOME
- 1998, powstaje Open Source Initiative
- 1998, Netscape udostępnia źródła przeglądarki Netscape Navigator
- 2000, Sun uwalnia źródła Star Office
- 2002, pojawia się wersja 1.0 przeglądarki Mozilla

# Istotne momenty w rozwoju FOSS

- 1994, powstaje Red Hat
- 1996, startuje projekt KDE
- 1997, startuje projekt GNOME
- 1998, powstaje Open Source Initiative
- 1998, Netscape udostępnia źródła przeglądarki Netscape Navigator
- 2000, Sun uwalnia źródła Star Office
- 2002, pojawia się wersja 1.0 przeglądarki Mozilla

# Istotne momenty w rozwoju FOSS

- 1994, powstaje Red Hat
- 1996, startuje projekt KDE
- 1997, startuje projekt GNOME
- 1998, powstaje Open Source Initiative
- 1998, Netscape udostępnia źródła przeglądarki Netscape Navigator
- 2000, Sun uwalnia źródła Star Office
- 2002, pojawia się wersja 1.0 przeglądarki Mozilla

# Istotne momenty w rozwoju FOSS

- 1994, powstaje Red Hat
- 1996, startuje projekt KDE
- 1997, startuje projekt GNOME
- 1998, powstaje Open Source Initiative
- 1998, Netscape udostępnia źródła przeglądarki Netscape Navigator
- 2000, Sun uwalnia źródła Star Office
- 2002, pojawia się wersja 1.0 przeglądarki Mozilla

## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: ABIWord, GIMP
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice



## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: ABIWord, GIMP
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice

## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: ABIWord, GIMP
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice

## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: ABIWord, GIMP
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice

## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: ABIWord, GIMP
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice

## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: ABIWord, GIMP
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice

## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: **ABIWord**, **GIMP**
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice

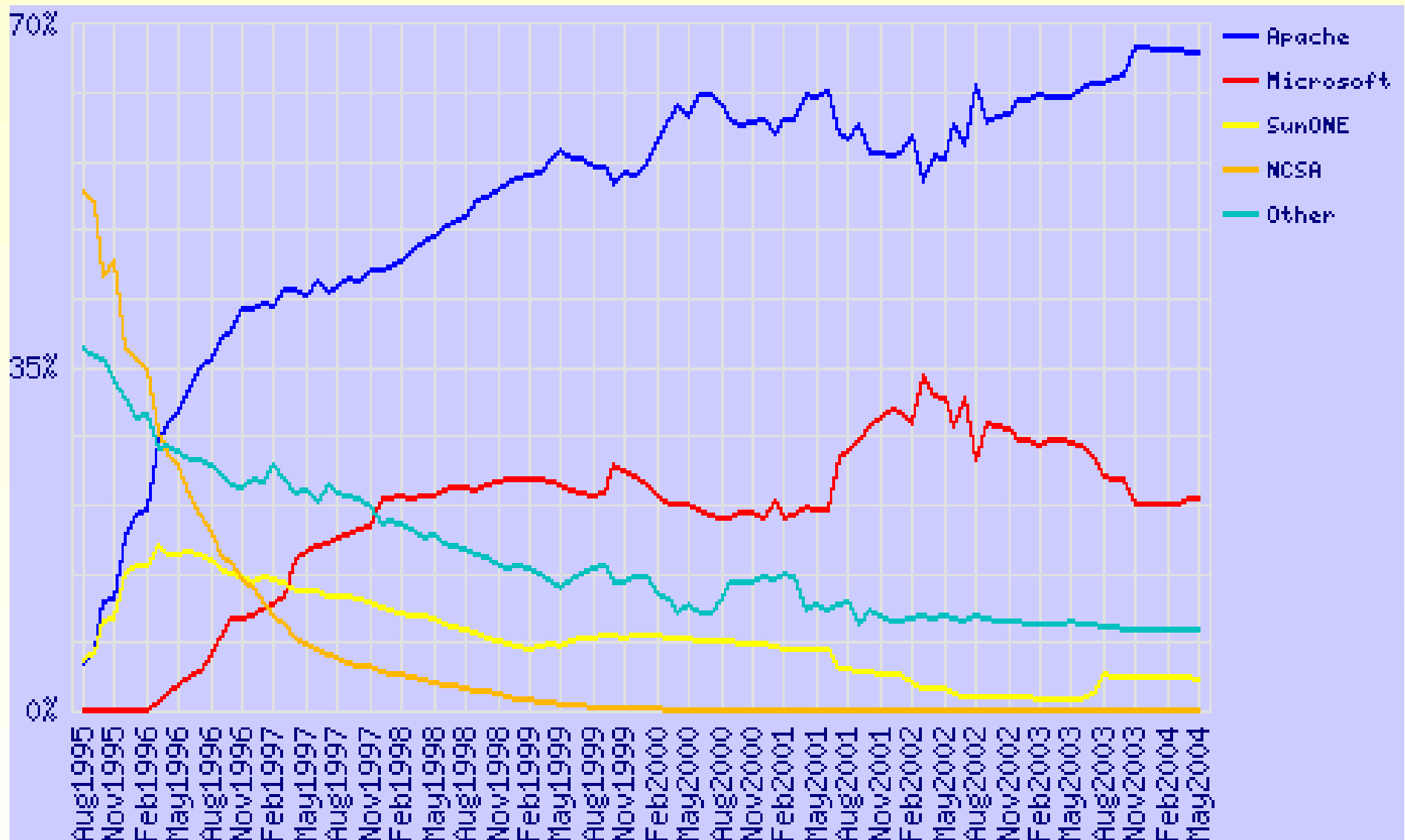
## 7 Najbardziej znane programy FOSS

- Systemy operacyjne: Linux, FreeBSD, OpenBSD, NetBSD, GNU/Hurd
- Języki: GNU C/C++, Perl, Python, TCL
- Edytory: Vi, Emacs
- Systemy okien: The X Window System, XFree86
- Środowiska graficzne: GNOME, KDE, GNUStep, XFce
- Przeglądarki: Mozilla, Galeon
- Aplikacje: ABIWord, GIMP
- Pakiety biurowe: Open Office, KOffice

- Oprogramowanie serwerowe: Apache, Samba, PHP, MySQL, PostgreSQL



- Oprogramowanie serwerowe: Apache, Samba, PHP, MySQL, PostgreSQL



Serwery WWW

## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- Implementacja
- Integracja
- Testowanie
- Wsparcie techniczne

## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- Implementacja
- Integracja
- Testowanie
- Wsparcie techniczne

## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- Implementacja
- Integracja
- Testowanie
- Wsparcie techniczne

## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- **Implementacja**
- Integracja
- Testowanie
- Wsparcie techniczne

## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- Implementacja
- Integracja
- Testowanie
- Wsparcie techniczne

## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- Implementacja
- Integracja
- **Testowanie**
- Wsparcie techniczne

## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- Implementacja
- Integracja
- Testowanie
- **Wsparcie techniczne**



## 8 Tworzenie oprogramowania — wersja „katedralna”

- Analiza wymagań rynku
- Projekt ogólny, na poziomie systemowym
- Projekt szczegółowy, modularyzacja
- Implementacja
- Integracja
- Testowanie
- Wsparcie techniczne

Projekt tworzony przez zamkniętą grupę programistów. Kolejne wersje wydawane rzadko po „należytych” przetestowaniu.

## 9 Tworzenie oprogramowania — model „bazarowy”

- Otwartość źródeł (wielu ma dostęp)
- Programy należy udostępniać szybko i często (wielu testuje i poprawia)
- Zasługi współtwórców są nagradzane uznaniem

## 9 Tworzenie oprogramowania — model „bazarowy”

- Otwartość źródeł (wielu ma dostęp)
- Programy należy udostępniać szybko i często (wielu testuje i poprawia)
- Zasługi współtwórców są nagradzane uznaniem

## 9 Tworzenie oprogramowania — model „bazarowy”

- Otwartość źródeł (wielu ma dostęp)
- Programy należy udostępniać szybko i często (wielu testuje i poprawia)
- Zasługi współtwórców są nagradzane uznaniem

## 9 Tworzenie oprogramowania — model „bazarowy”

- Otwartość źródeł (wielu ma dostęp)
- Programy należy udostępniać szybko i często (wielu testuje i poprawia)
- Zasługi współtwórców są nagradzane uznaniem

Projekt tworzony przez **dużą liczbę ochotników**, koordynowany przez **uznanego przez społeczność lidera**. Kolejne wersje wydawane **często** (czasem kilka razy dziennie!) i testowane przez wszystkich, którzy mają na to ochotę. Każdy może dołożyć własną cegiełkę do projektu i jego wkład będzie zaznaczony i uznany.

# 10 Czym więc jest FOSS?

Jest to oprogramowanie dla którego:

- kod źródłowy jest dostępny dla użytkownika
- użytkownik może modyfikować kod źródłowy
- warunki licencji ułatwiają dostęp do oprogramowania i jego rozpowszechniania
- koszty nabycia są minimalne

# 10 Czym więc jest FOSS?

Jest to oprogramowanie dla którego:

- kod źródłowy jest dostępny dla użytkownika
- użytkownik może modyfikować kod źródłowy
- warunki licencji ułatwiają dostęp do oprogramowania i jego rozpowszechniania
- koszty nabycia są minimalne

# 10 Czym więc jest FOSS?

Jest to oprogramowanie dla którego:

- kod źródłowy jest dostępny dla użytkownika
- użytkownik może modyfikować kod źródłowy
- warunki licencji ułatwiają dostęp do oprogramowania i jego rozpowszechniania
- koszty nabycia są minimalne



# 10 Czym więc jest FOSS?

Jest to oprogramowanie dla którego:

- kod źródłowy jest dostępny dla użytkownika
- użytkownik może modyfikować kod źródłowy
- warunki licencji ułatwiają dostęp do oprogramowania i jego rozpowszechniania
- koszty nabycia są minimalne

# 11 Zalety FOSS

- nie ma sekretów, każdy ma wgląd w jego strukturę, algorytmy, itp
- nie ma jednego właściciela, trzyma się więc raczej otwartych niż zamkniętych standardów
- jest podtrzymywane przez społeczności a nie korporacje, poprawki są szybkie i darmowe
- jest zwykle darmowe, a twórcy zarabiają na wsparciu technicznym, szkoleniu i specjalistycznych dodatkach

# 11 Zalety FOSS

- nie ma sekretów, każdy ma wgląd w jego strukturę, algorytmy, itp
- nie ma jednego właściciela, trzyma się więc raczej otwartych niż zamkniętych standardów
- jest podtrzymywane przez społeczności a nie korporacje, poprawki są szybkie i darmowe
- jest zwykle darmowe, a twórcy zarabiają na wsparciu technicznym, szkoleniu i specjalistycznych dodatkach

# 11 Zalety FOSS

- nie ma sekretów, każdy ma wgląd w jego strukturę, algorytmy, itp
- nie ma jednego właściciela, trzyma się więc raczej otwartych niż zamkniętych standardów
- jest podtrzymywane przez społeczności a nie korporacje, poprawki są szybkie i darmowe
- jest zwykle darmowe, a twórcy zarabiają na wsparciu technicznym, szkoleniu i specjalistycznych dodatkach

# 11 Zalety FOSS

- nie ma sekretów, każdy ma wgląd w jego strukturę, algorytmy, itp
- nie ma jednego właściciela, trzyma się więc raczej otwartych niż zamkniętych standardów
- jest podtrzymywane przez społeczności a nie korporacje, poprawki są szybkie i darmowe
- jest zwykle darmowe, a twórcy zarabiają na wsparciu technicznym, szkoleniu i specjalistycznych dodatkach

## 12 Wady FOSS

- nierównomierne tempo pracy nad poszczególnymi elementami projektu
- brak zwierzchnika, który wymuszał by właściwe tempo
- zmienne zasoby ludzkie (nie ma godzin pracy!)
- czasem rozbieżne cele i aspiracje
- projekt **nie musi się zakończyć sukcesem**

## 12 Wady FOSS

- nierównomierne tempo pracy nad poszczególnymi elementami projektu
- brak zwierzchnika, który wymuszał by właściwe tempo
- zmienne zasoby ludzkie (nie ma godzin pracy!)
- czasem rozbieżne cele i aspiracje
- projekt **nie musi się zakończyć sukcesem**

## 12 Wady FOSS

- nierównomierne tempo pracy nad poszczególnymi elementami projektu
- brak zwierzchnika, który wymuszał by właściwe tempo
- zmienne zasoby ludzkie (nie ma godzin pracy!)
- czasem rozbieżne cele i aspiracje
- projekt **nie musi się zakończyć sukcesem**



## 12 Wady FOSS

- nierównomierne tempo pracy nad poszczególnymi elementami projektu
- brak zwierzchnika, który wymuszał by właściwe tempo
- zmienne zasoby ludzkie (nie ma godzin pracy!)
- czasem rozbieżne cele i aspiracje
- projekt **nie musi się zakończyć sukcesem**

## 12 Wady FOSS

- nierównomierne tempo pracy nad poszczególnymi elementami projektu
- brak zwierzchnika, który wymuszał by właściwe tempo
- zmienne zasoby ludzkie (nie ma godzin pracy!)
- czasem rozbieżne cele i aspiracje
- projekt **nie musi się zakończyć sukcesem**

## 13 Często zarzuty choć niekoniecznie prawdziwe

- kiepska jakość
- powolny rozwój
- nie tak dopracowane jak komercyjne
- nie ma wsparcia technicznego

## 13 Często zarzuty choć niekoniecznie prawdziwe

- kiepska jakość
- powolny rozwój
- nie tak dopracowane jak komercyjne
- nie ma wsparcia technicznego

## 13 Często zarzuty choć niekoniecznie prawdziwe

- kiepska jakość
- powolny rozwój
- nie tak dopracowane jak komercyjne
- nie ma wsparcia technicznego

## 13 Często zarzuty choć niekoniecznie prawdziwe

- kiepska jakość
- powolny rozwój
- nie tak dopracowane jak komercyjne
- nie ma wsparcia technicznego

## 13 Często zarzuty choć niekoniecznie prawdziwe

- kiepska jakość
- powolny rozwój
- nie tak dopracowane jak komercyjne
- nie ma wsparcia technicznego

## 14 Kto pisze FOSS?

Są to zwykle **młodzi ludzie**, którzy chcą się uczyć od innych, poznawać nowe technologie i mieć kontakt z ludźmi pracującymi nad czymś ważnym. Często potem pracują nad FOSS dla określonych firm.

## 15 Kto za to płaci?

- ludzie, którzy sami potrzebują oprogramowania we własnym biznesie
- Linux jest wspierany przez producentów hardware'u (IBM, HP, Sun) bo zwiększa sprzedaż hardware'u
- często firmy zatrudniają programistów chociaż nie produkują oprogramowania
- koszty oprogramowania rozkładają się na wielu, koszt jednostkowy jest mniejszy
- istnieją już firmy zarabiające na FOSS



## 15 Kto za to płaci?

- ludzie, którzy sami potrzebują oprogramowania we własnym biznesie
- Linux jest wspierany przez producentów hardware'u (IBM, HP, Sun) bo zwiększa sprzedaż hardware'u
- często firmy zatrudniają programistów chociaż nie produkują oprogramowania
- koszty oprogramowania rozkładają się na wielu, koszt jednostkowy jest mniejszy
- istnieją już firmy zarabiające na FOSS

## 15 Kto za to płaci?

- ludzie, którzy sami potrzebują oprogramowania we własnym biznesie
- Linux jest wspierany przez producentów hardware'u (IBM, HP, Sun) bo zwiększa sprzedaż hardware'u
- często firmy zatrudniają programistów chociaż nie produkują oprogramowania
- koszty oprogramowania rozkładają się na wielu, koszt jednostkowy jest mniejszy
- istnieją już firmy zarabiające na FOSS

## 15 Kto za to płaci?

- ludzie, którzy sami potrzebują oprogramowania we własnym biznesie
- Linux jest wspierany przez producentów hardware'u (IBM, HP, Sun) bo zwiększa sprzedaż hardware'u
- często firmy zatrudniają programistów chociaż nie produkują oprogramowania
- koszty oprogramowania rozkładają się na wielu, koszt jednostkowy jest mniejszy
- istnieją już firmy zarabiające na FOSS

## 15 Kto za to płaci?

- ludzie, którzy sami potrzebują oprogramowania we własnym biznesie
- Linux jest wspierany przez producentów hardware'u (IBM, HP, Sun) bo zwiększa sprzedaż hardware'u
- często firmy zatrudniają programistów chociaż nie produkują oprogramowania
- koszty oprogramowania rozkładają się na wielu, koszt jednostkowy jest mniejszy
- istnieją już firmy zarabiające na FOSS

**Good programmers know what to write.**

**Great ones know what to rewrite (and reuse).**

– Eric Raymond –

Good programmers know what to write.

Great ones know what to rewrite (and reuse).

– Eric Raymond –

**Powodzenia!**